

DLA doktori értekezés tézisei

Farkas Mira

Eliash Parish Alvares máig ható szerepe
a hárfázás történetében

Témavezető: Batta András (PhD)

Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem

28-as számú művészet- és művelődés-
történeti tudományok besorolású
doktori iskola

Budapest

2023

I. A kutatás előzményei

A hárfa fejlődéstörténetéről, illetve a 19. század kiemelkedő hárfaművészeiről magyar nyelven is születtek összefoglaló jellegű írások, például Vigh Andrea DLA disszertációja (2008), Mercz Nóra *A mágikus hárfa* című könyve. Kutatásom során azonban meglehetősen kevés információt találtam Eliash Parish Alvars életéről és munkásságáról, ezért idegennyelvű források után néztem. Témámhoz kapcsolódóan elsősorban angol nyelven érhető el a számottevő szakirodalom, többek közt Roslyn Rensch *Harps and Harpist* című könyve. Olyan tanulmány azonban, mely Alvars biográfiájának bemutatásán túl, a mai hárfatechnikára és komponálásra gyakorolt hatását vizsgálná, magyar nyelven ez idáig nem született.

II. Források

Munkám elsődleges forrása, Floraleda Sacchi *Eliash Parish Alvars Life, Music, Document* című könyve, mely nélkülözhetetlen volt a részletes életrajz megírásához, valamint Alvars kiadatlan hárfaiskolája a *New Method for the Harp*, mely a technikai fejlesztésekre világított rá.

A dolgozatom azon fejezeteihez, melyek a duplapedálos hárfa megjelenését és fogadtatását, illetve Alvars hárfás kortársait mutatják be, a legfontosabb forrásként: Weonah Milton Govea: *Nineteenth- and Twentieth-Century Harpists* című könyve, Roslyn Rensch *Harps and Harpist* című műve, illetve az *American Harp Journal* folyóirat egyes tanulmányai szolgáltak.

III. Módszer

A disszertáció első részének célkitűzése, hogy Alvars részletes élettrajzának összefoglalásán túl, az olvasott források alapján, egy általános képet fessen a korról. Fontos továbbá, hogy az előzményekről is szóljunk, —mint a szimplapedálos hárfa után a duplapedálos hárfa megjelenése és fogadtatása, vagy a hárfás kortársak bemutatása—, mert ezek nélkül kevésbé szemléltethető Alvars jelentősége.

A dolgozat második szakasza Alvars műveit vizsgálja technikai újításai tükrében kottapéldákkal szemléltetve. Ez után a *New Method for the Harp* hárfaiskola bemutatása következik, melynek értelmezése sokszor nehézségekbe ütközött, ugyanis néhány helyen a sérült oldalak miatt nehezen olvasható a szöveg. Alvars bemutatása zeneszerzői oldaláról is fontos, ezért *Serenade* op. 83 című művének technikai újításait elemzi a dolgozat .

Az utolsó nagy fejezet Alvars kapcsolatainak felvázolásán túl, a zeneszerzőkre, valamint a hárfairodalomra gyakorolt hatását kívánja bizonyítani, kottapéldákkal is illusztrálva a megfigyeléseket.

IV. Eredmények

Ezen disszertáció témaválasztása során fontos szempont volt, hogy olyan hárfaművész kerüljön fókuszába, aki hozzájárult ahhoz, hogy a hangszer ma szólista rangon kezeljék, illetve hatással volt a hárfatechnika fejlődésére és irodalomára. A dolgozat megkísérli több oldaláról is bemutatni a hárfavirtuóz Parish Alvarst, akit a „hárfa Lisztje”-ként emlegettek kortársai. Az előadói jelentősége mellett, részletes bemutatásra kerülnek újításai, illetve a dolgozat, a hárfatechnika mai állapotára gyakorolt hatásait is vizsgálja. Hazai és nemzetközi szinten is méltatlanul keveset foglalkoznak Alvarssal, azonban pár éve újra kezdik felfedezni és egyre többen játsszák műveit is.

V. Az értekezés tárgyköréhez kapcsolódó tevékenységek dokumentációja

Kutatásom ideje alatt, több Parish Alvars szóló és kamara művet játszottam. Legutóbb a Gödöllői Nemzetközi Hárfafesztivál keretén belül megrendezett szólóestemen tűztem műsorra Alvars műveit, melyet a Bartók Rádió rögzített.

Egyetemi és középiskolai oktatói munkám során a dolgozatom írása, valamint a kutatás közben a hárfatechnikáról szerzett tudást igyekszem továbbadni.